Lietas Nr. C29615915
Lietas arhīva Nr. C-2463-16/24

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2016.gada 29.jūnijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Ušakova
izskatīja rakstveida procesā civillietu DzĪKS „DAUGAVA" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2015.gada 1.septembrī DzĪKS „DAUGAVA" (prasītāja) iesniegusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ (atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasībā norādīti tālāk minētie argumenti.

Prasītāja apsaimnieko dzīvojamo māju /adrese/.

Atbildētājs, pamatojoties uz zemes dienesta izziņu, ir nekustamā īpašuma dzīvokļa Nr.58, /adrese/ – tiesiskais valdītājs.

Prasītāja sniedza atbildētājam komunālos un apsaimniekošanas pakalpojumus, bet atbildētājs nenorēķinājās ar prasītāju.

Atbildētāja parāds par laiku posmu no 2013.gada 1.septembra līdz 2015.gada 1.septembrim ir 1613,51 EUR.

Prasītāja aprēķinājusi soda procentus (līgumsodu) 302,51 EUR, pamatojoties uz DzĪKS "Daugava" 2008.gada 19.jūnijā dzīvokļu īpašnieku kopsapulces lēmumu.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja parādu 1916,14 EUR, kā arī tiesāšanās izdevumus – valsts nodevu 287,42 EUR, ar lietas izskatīšanas saistītos izdevumus 4,70 EUR.

Prasība pamatota ar Dzīvokļu īpašuma likuma 10.un 13.pantu, Civillikuma 1428., 1587.pantu.

Samaksa veicama uz kontu Nr. LV63 UNLA 0002 0006 0705 2, AS "SEB banka".

[2] Atbildētājs paskaidrojumus par celto prasību nav sniedzis.

[3] 2016.gada 14.aprīlī, precizējot 2016.gada 27.aprīlī, prasītāja papildinājusi prasību, lūdzot piedzīt no atbildētāja parādu par laika posmu 2013.gada 1.septembra līdz 2016.gada 1.aprīlim 2014,59 EUR un soda naudu 560,76 EUR par laika posmu no 2013.gada 1.decembra līdz 2016.gada 1.aprīlim. Piedzīt tiesas izdevumus.

[4] Prasītāja lūgusi izskatīt lietu, nerīkojot tiesas sēdi.

Paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un tiesas sprieduma pieejamības datumu pusēm nosūtīts 2016.gada 28.aprīlī (lietas 70.-71. lapa).

Atbildētājs, kuram nosūtīts prasības pieteikums maza apmēra prasībā paskaidrojumu sniegšanai, savukārt 2016.gada 28.aprīlī paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un tiesas sprieduma pieejamības datumu, uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi – /adrese/, paskaidrojumus noteiktajā termiņā nav sniedzis, nav arī lūdzis iztiesāt lietu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese – pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma $56.^1$ pirmajai daļas 3.punktam, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti: septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Tiesa atzīst, ka tā savu pienākumu par tiesas sēdes paziņošanas laiku un vietu, kā arī par sprieduma pieejamības datumu, ir izpildījusi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{21}$ panta otro daļu paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma $30.^3$ nodaļā noteiktajai kārtībai civillieta tiek izskatīta rakstveida procesā, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[5] No DzĪKS „DAUGAVA" 2009.gada Statūtu jaunās redakcijas (lietas 18.-28. lapa) secināms, ka prasītāja apsaimnieko dzīvojamo māju /adrese/.

Atbildētājam ar 1999.gada 29.septembra dāvinājuma līgumu uzdāvināts nekustamais īpašums /adrese/ (lietas 15-16.lapa). Saskaņā ar Valsts zemes dienesta Rīgas reģionālās nodaļas izziņu (lietas 36.lapa) atbildētājs ir minētā nekustamā īpašuma tiesiskais valdītājs.

Ieskatoties publiskos reģistros, tiesa ir pārliecinājusies, ka atbildētājs joprojām ir nekustamā īpašuma tiesiskais valdītājs.

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Dzīvokļa īpašuma likuma 10. panta 1., 2. un 3. punktā noteikts, ka dzīvokļa īpašniekam ir pienākums piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā, segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus šā likuma 13. pantā noteiktajā kārtībā, norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar

dzīvokļa īpašuma lietošanu (piemēram, apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana). Šā likuma 13. panta pirmajā daļā noteikts, ka dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram sedz uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos izdevumus obligāti veicamo dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai, kā arī dzīvokļu īpašnieku kopības noteikto atlīdzību pārvaldniekam par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu, ja tāda paredzēta dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumā.

Dzīvokļu īpašuma likuma 8.panta pirmajā un otrajā daļā noteikts, ka dzīvokļa īpašnieks ir persona, kas ieguvusi dzīvokļa īpašumu un īpašuma tiesības nostiprinājusi zemesgrāmatā. Līdz dzīvokļa īpašuma reģistrēšanai zemesgrāmatā uz dzīvokļa īpašuma ieguvēju attiecas visas šā likuma normas, kas nosaka dzīvokļa īpašnieka tiesības, pienākumus un atbildību, izņemot tās likumā noteiktās tiesības, kuras dzīvokļa īpašuma ieguvējs iegūst pēc dzīvokļa īpašuma reģistrēšanas zemesgrāmatā.

No minētās tiesību normas izriet, ka uz atbildētāju konkrētajā gadījumā gulstas tiesisks pienākums segt uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos izdevumus obligāti veicamo dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai, kā arī dzīvokļu īpašnieku kopības noteikto atlīdzību pārvaldniekam par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu.

Ievērojot parāda aprēķinu (lietas 11. un 52.lapa), secināms, ka parāda periods ir no 2013.gada 1.septembra līdz 2016.gada 1.aprīlim, parāda summa 2014,59 EUR.

Pamatparāda esamību apliecina rēķini (lietas 12.-13.lapa un 53.-54.lapa).

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas veikto aprēķinu komunālo pakalpojumu un apsaimniekošanas maksas parāda pareizību. Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus tam, ka būtu samaksājis parādu par sniegtajiem komunālajiem pakalpojumiem. Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Atbildētāja parāds par prasītājas sniegtajiem pakalpojumiem laika posmu no 2013.gada 1.septembra līdz 2016.gada 1.aprīlim 2014,59 EUR, kas no atbildētāja piedzenami par labu prasītājai, pamatojoties Dzīvokļa īpašuma likuma 8. un 13.pantu.

[6] Prasītāja lūgusi piedzīt soda naudu 560,76 EUR par laika posmu no 2013.gada 1.decembra līdz 2016.gada 1.aprīlim.

Kooperatīvo sabiedrību likuma 21.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka kooperatīvās sabiedrības biedra pienākumi ir pildīt sabiedrības statūtos paredzētos pienākumus un tās pārvaldes

un revīzijas institūciju lēmumus.

Atbildētājs 2000.gada 7.februārī, pamatojoties uz atbildētāja iesniegumu, uzņemts par prasītājas biedru (lietas 14.lapa), līdz ar ko viņam atbilstoši Kooperatīvo sabiedrību likuma 21.panta pirmās daļas 1.punktam ir pienākums pildīt prasītājas pārvaldes lēmumus, tostarp arī tos, kas attiecas uz soda naudas maksājumiem parāda samaksas nokavējuma gadījumā. Neesot pierādījumiem pretējam, nav pamata uzskatīt, ka atbildētājs būtu bijis izslēgts no prasītājas biedriem.

No Izraksta no 2008.gada 19.jūnija DZĪKS „DAUGAVA" Dzīvokļu īpašnieku kopsapulces protokola Nr.2/2008 (lietas 17. lapa) redzams, ka DZĪKS „DAUGAVA" noteikusi, ka, no 2008.gada 1.jūnija par nesavlaicīgu komunālo maksājumu ņemams sods 2% apmērā no parāda summas mēnesī, sākot aprēķināt no parāda summas 200 LVL.

Vērtējot minēto protokolu, tiesa secina, ka soda sankciju apmērs 2 % apmērā no parāda summas mēnesī, liecina par to, ka šiem nosacījumiem ir piešķirta sodīšanas funkcija, kas savukārt raksturīga saistību pastiprināšanas veidam – līgumsodam.

Civillikuma 1716.pants (līdz 01.01.2014.) noteica, ka līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas (Civillikuma 1717.pants).

Kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā (Civillikuma 1720.panta 2.punkts).

Šobrīd Civillikuma 1716.panta trešā daļa (spēkā no 01.01.2014.) noteic, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Ar minēto normatīvo aktu daudz izvērstāk un detalizētāk tiek risināti jautājumi par līgumsoda būtību un funkciju izpratni, lai pārmērīgi nesodītu parādnieku. Minētais liecina par likumdevēja vēlmi modernizēt līgumsoda institūtu, jo „pašreizējais tiesiskais regulējums veicina sociālās noslāņošanas tendences" (*Likumprojekta „Grozījumi Civillikuma apspriede. Jurista Vārds, 9.04.2013, Nr.10, 10.lpp.).*

Atbildētājs kā sabiedrības biedrs ilgstošā laika periodā nav veicis komunālo pakalpojumu maksājumus, līdz ar to atbildības piemērošana ir saprātīga un taisnīga reakcija pret pārkāpumu. Līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija, un sodam ir jābūt samērīgam, taču līgumsods nevar kļūt par nepamatotu iedzīvošanās iespēju sakarā ar cita subjekta kļūdām, neizdarībām, vai pat apzinātu pārkāpumu. Civillikuma 1.pantā ietvertais princips ir spēkā civiltiesībās kopumā, kas ir jāievēro jebkuras subjektīvās tiesības īstenošanā un jebkura subjektīvā pienākuma izpildē. Katram savas tiesības jāīsteno labā ticībā un viņš nedrīkst nepamatoti iedzīvoties uz cita rēķina.

Tiesa uzskata, ka pieprasītais līgumsods ir pārmērīgs un nesamērīgi apgrūtina parādnieku, līdz ar ko pieprasītais līgumsods ir samazināms. Līgumsods, kas būtu uzskatāms par saprātīgu un samērīgu, ievērojot, parāda lielumu, ir nosakāms 10 % apmērā no pamatparāda summas, līdz ar to prasība šajā daļā ir apmierināma daļēji, piedzenot atbildētāja par labu prasītājai līgumsodu 201,46 EUR.

Prasība daļā par līgumsoda 359,30 EUR piedziņu noraidāma.

[7] Ievērojot sprieduma [5] - [6] punktā minēto, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji un no atbildētāja piedzenams parāds par komunālo pakalpojumu un apsaimniekošanas maksu par laika posmu no 2013.gada 1.septembra līdz 2016.gada 1.aprīlim 2014,59 EUR un līgumsods par laika posmu no 2013.gada 1.decembra līdz 2016.gada 1.aprīlim 201,46 EUR, kopā 2216,05 EUR.

Prasību daļā par līgumsoda 359,30 EUR piedziņu noraidīt.

[8] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1. un 3.punktu tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Apmierinot prasītājas prasību daļēji un piedzenot no atbildētāja 2216,05 EUR, no atbildētāja piedzenama prasītājas samaksātā valsts nodeva proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram 323,38 EUR (saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b" apakšpunktu – 320,10 EUR +4% no (2216,05 EUR – 2134 EUR), prasītājas samaksātie tiesas izdevumi 4,70 EUR, kopā 328,08 EUR.

Lietā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 7,85 EUR (lietas 2.lapa), ko veido izdevumi par paziņojumu nosūtīšanu prasītājai, prasības pieteikuma

nosūtīšanu atbildētājam, paziņojumu nosūtīšanu prasītājai un atbildētājam. Ņemot vērā, ka prasītāja ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus samaksājusi 4,70 EUR apmērā, tiesa atzīst, ka ar lietas izskatīšanas saistītie izdevumi 3,15 EUR apmērā saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta noteikumiem ir piedzenami no atbildētāja par labu valstij.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgai izpildei termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 97., 193., 195., 204.[1], 250.[25] un 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

DzĪKS „DAUGAVA" prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Dzīvokļu īpašnieku kooperatīvajai sabiedrībai „DAUGAVA", reģistrācijas Nr.40003107105, parādu par komunālo pakalpojumu un apsaimniekošanas maksu par laika posmu no 2013.gada 1.septembra līdz 2016.gada 1.aprīlim 2014,59 EUR, līgumsodu par laika posmu no 2013.gada 1.decembra līdz 2016.gada 1.aprīlim 201,46 EUR, tiesas izdevumus 328,08 EUR, kopā 2544,13 EUR (divi tūkstoši pieci simti četrdesmit četri eiro un 13 centi).

Samaksa veicama uz kontu Nr. LV63 UNLA 0002 0006 0705 2, AS "SEB banka".

DzĪKS „DAUGAVA" prasību daļā par līgumsoda 359,30 EUR piedziņu - noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,15 EUR (trīs eiro un 15 centi), kas iemaksājami kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, C 29 6159 15, C -2463-16/24.

Noteikt atbildētājam /pers. A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Maksājuma dokuments par tiesas izdevumu samaksu par labu valstij, nekavējoties iesniedzams Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Lomonosova ielā 10, 1.stāvā, 105.kabinetā vai nosūtot pa pastu, norādot tiesneses uzvārdu un lietas numuru, lai netiktu uzsākta piespiedu izpilde.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2016.gada 29.jūnija Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese I.Ušakova